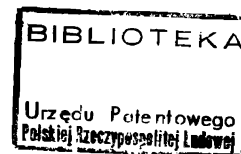

Warszawa, dnia 5 stycznia 1952 r.

B41j 25/08

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 34463

Kl. 15 g, 26/02

Zbrojovka Brno, národní podnik
(Brno, Czechosłowacja)

Urządzenie do zmiany małych liter na duże w maszynach do pisania

Udzielono z mocą od dnia 19 maja 1949 r.

Pierwszeństwo: 4 czerwca 1948 r. (Czechosłowacja)

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do zmiany na duże litery w maszynach do pisania z koszykiem prowadzonym wzdłuż linii prostej.

W znanych urządzeniach tego rodzaju koszyk jest prowadzony czterema kulkami umieszczonymi po dwie z obu stron koszyka. Wadą takiego urządzenia jest to, że wyłobienia prowadzące kulki muszą być wykonywane z dużą dokładnością, aby zapewnić ich absolutną równoległość. W razie przeciwnym ruch koszyka nie zachodzi w sposób łagodny przy zmianie na duże litery. Zarówno wyrób jak i naprawa takich maszyn jest sprawą bardzo uciążliwą. Wynalazek usuwa wymienione wady. Polega on na tym, że koszyk albo podstawę koszyka prowadzi się przy pomocy trzech łożysk kulkowych. Korzystnie jest koszyk albo podstawę koszyka zaopatrzyć w trzy narządy prowadnicze, z których dwa częściowo obejmują kulki prowadzone w dwóch łożyskach, trzeci zaś narząd jedynie styka się z kulką osadzoną w trzecim łożysku.

Dzięki takiemu wykonaniu, położenie koszyka jest całkowicie i dokładnie ustalone. W przypadku zmiany na duże litery urządzenie to pozwala

na dostosowanie położenia koszyka do różnic w granicach tolerancji w położeniach łożysk, nie powodując odkształceń ani zacinań się koszyka. Zamontowanie i usunięcie koszyka odbywa się łatwo i prędko.

Na rysunku przedstawiono schematycznie urządzenie według wynalazku. Fig. 1 przedstawia widok z przodu, fig. 2 — widok z góry, a fig. 3 — widok z boku.

Rama 1 maszyny do pisania posiada w górnej części dwa poziome łożyska kulkowe 2, 2', w dolnej zaś części jedno łożysko kulkowe środkowe. Te łożyska zapewniają prowadzenie podstawy 4 koszyka 5. Podstawa koszyka jest zaopatrzona w górnej części w dwa narządy prowadnicze 6, 6' obejmujące częściowo kulki 7, 7' łożysk 2, 2'. O kulkę 8 dolnego łożyska 3 opiera się trzeci narząd prowadniczy 9 podstawy 4 koszyka i jest do niej dociskany działaniem sprężyn 10, 10' przytwierdzonych jednym końcem do ramy 1, a z drugiej — do podstawy 4. Sprężyny 10, 10' powodują równocześnie podnoszenie koszyka do góry (fig. 3). Za pomocą śrub 11, 11' połączone są z podstawą 4 listwy 12.

12', które są połączone z dźwigniami 13, 13', trwale połączonymi z wałkiem 14 osadzonym w ramie 1 maszyny. W części środkowej wałka 14 osadzona jest dźwignia 15 przyciągana sprężyną 16 do śruby nastawczej 17. Na obu końcach wałka 14 osadzone są ramiona 18, 18', przymocowane do dźwigni 19, 19', które ze swej strony są połączone z drążkami klawiszowymi 20, 20'. Wskutek nacisku klawiszy 21, 21' ramiona 20, 20' obracają się dookoła osi 23, 23' wbrew działaniu sprężyn 22.

Rama 1 posiada zderzaki 24, 24' ograniczające ruch koszyka w dół. Na fig. 3 przedstawiono wałek 25 maszyny do pisania oraz odstęp V uwidaczniający zmianę położenia drążka z czcionką przy zmianie na duże litery.

Jak widać z rysunku, koszyk drążkowy 5 jest utrzymywany w położeniu górnym normalnym przy pomocy sprężyn 10, 10' i 16. Jak już wspomniano, dźwignia 15 opiera się w tym położeniu o śrubę 17 (fig. 3). Naciskając na klawisz 21 wbrew działaniu sprężyny 22, przenosi się ruch za pośrednictwem dźwigni 19 na ramię 18, które obraca wałek 14.

Dźwignia 15 pokonując działanie sprężyn 16 zostaje odsunięta od śruby 17, dźwignie zaś 13, 13' wychylają się w kierunku strzałki uwidocznionej na fig. 3. W wyniku tego ruchu listwy 12, 12' opuszczają się i tym samym pociągają koszyk 5 prowa-

dzony w łożyskach 2, 2' i 3. Ten ruch przejścia na duże litery, który powoduje, że drążek czcionkowy 26 znajduje się w położeniu dolnym, kończy się, gdy podstawa 4 koszyka dotyka zderzaków 24, 24'. Z chwilą gdy zwolni się klawisz 21, sprężyny 10, 10' i 16, 22 powodują powrót do położenia wyjściowego.

Zastrzeżenia patentowe

1. Urządzenie do zmiany na duże litery w maszynach do pisania z prostoliniowym prowadzeniem koszyka drążkowego, znamienne tym, że do prowadzenia koszyka (5) albo podstawy (4) tego koszyka posiada trzy łożyska kulkowe (2, 2' 3).
2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tym, że dwa narządy prowadnicze (6, 6') koszyka lub jego podstawy do prowadzenia kulek w łożyskach (2, 2') obejmują częściowo kulki, podczas gdy trzeci narząd (9) styka się z kulką w jednym punkcie.
3. Urządzenie według zastrz. 2, znamienne tym, że posiada sprężyny (10, 10') dociskające narząd (9) do kulki i przeciwstawiające się równocześnie zmianie na duże litery.

Zbrojovka Brno,
nárrodní podnik
Zastępca: mgr Andrzej Au-
recznik patentowy

Fig. 1

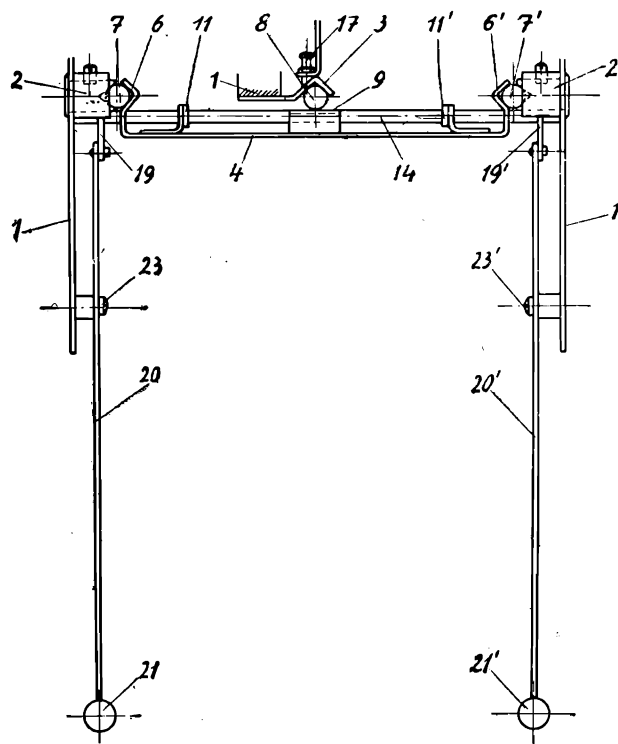
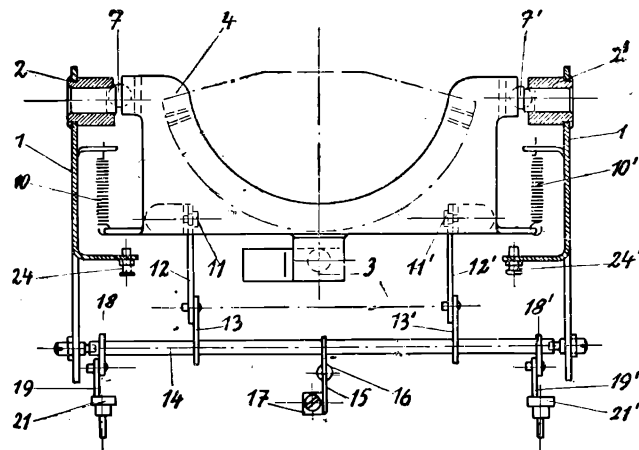

Fig. 2

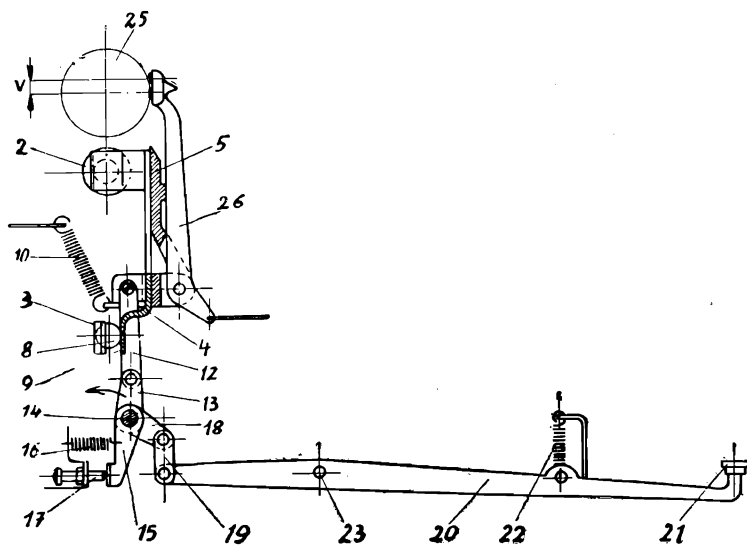

Fig. 3

